

Kommunal- og forvaltningskomiteén
v/ saksordfører Helge André Njåstad

Dato: 24.04.2026
Vår ref: Line Hansen
Deres ref.: Helge André Njåstad

Finans Norges innspill til forslag til endringer i vass- og avløpsanleggslova m.m (overvannsgebyr) Prop. 83 L (2025-2026)

1. Innledning

Finans Norge viser til Prop. 83 L (2025–2026) om forslag til endringer i vass- og avløpsanleggslova m.m. (overvannsgebyr).

Finans Norge viser også til vårt høringsinnspill av 10. oktober 2025. Vi er positive til at arbeidet med regelverket for overvann, herunder oppfølgingen av NOU 2015:16 *Overvann i byer og tettsteder*, nå følges opp.

Klimaendringene fører til mer og kraftigere nedbør, og overvannsskader forventes å øke i omfang. De siste ti årene har forsikringsselskapene utbetalt over 42,3 milliarder kroner i erstatning knyttet til vær- og naturskader. Vanninntrengning i bygninger etter kraftige regnbyger, særlig i urbane områder, utgjør nå om lag halvparten av alle vær- og naturskader. Overvannsskader er dermed et betydelig og voksende samfunnsproblem.

2. Finans Norges hovedsynspunkter

- Finans Norge støtter innføring av et årlig overvannsgebyr som virkemiddel for å sikre finansiering av nødvendige tiltak.
- Det må sikres at inntektene fra overvannsgebyret utelukkende benyttes til overvannshåndtering. Krav til bruk av gebyrmidler og til plan for overvannshåndtering bør reguleres tydelig.
- Krav om plan for overvannshåndtering bør gjelde alle kommuner, uavhengig av om gebyr innføres, og være en forutsetning for bruk av gebyrmidler.
- Lovverket bør tilrettelegge for finansieringsløsninger som fremmer etablering av kostnadseffektive overvannstiltak, herunder naturbaserte løsninger og bedre utnyttelse av overvann som ressurs.
- Kommunenes ansvar for overvannshåndtering bør tydeliggjøres, slik at kostnader og ansvar ikke uforholdsmessig overføres til den enkelte eiendomseier.

3. Forslag til gebyrfinansiering av kommunens overvannshåndtering

Finans Norge mener det er positivt at kommunene får mulighet til å finansiere lokale og åpne overvannstiltak gjennom et overvannsgebyr. Et slikt gebyr kan også gi insentiver til å utarbeide og

følge opp planer for overvannshåndtering. Vi er enige i at overvannsgebyr er en hensiktsmessig finansieringsmekanisme, og at gebyret bør baseres på selvkost, uten krav om full kostnadsdekning.

Overvannshåndtering er til fordel for hele lokalsamfunnet. Finans Norge mener derfor at en fast del av overvannsgebyret bør omfatte alle eiere av eiendom. Samtidig bør det ikke åpnes for at private eiere pålegges tiltak for håndtering av overvann der den bakenforliggende årsaken er utilstrekkelig kommunal overvannshåndtering.

Finans Norge er enig i at kommunen må utarbeide en plan for overvannshåndtering for å kunne innkreve overvannsgebyr. Det er viktig at gebyrinntektene faktisk brukes til formålet, og at kostnadene for eiendomsene ikke blir urimelig høye. Vi mener videre at alle kommuner bør ha en plan for overvannshåndtering, uavhengig av om den enkelte kommune velger å innføre overvannsgebyr.

Finans Norge mener det er avgjørende at kommunenes ansvar for overvannshåndtering tydeliggjøres i regelverket. Det må sikres at det offentlige tar hovedansvaret for nødvendige tiltak, slik at kostnader og ansvar ikke uforholdsmessig overføres til den enkelte eiendomsseier.

Overvannshåndtering krever betydelige investeringer i infrastruktur, planlegging og vedlikehold. Kommunene må derfor prioritere arbeidet i budsjetter og planer, og sikre at finansieringen er forutsigbar og rettferdig fordelt. Kostnader som eventuelt belastes eiendomsseiere gjennom gebyrer eller andre ordninger, må stå i rimelig forhold til nytte, risiko og den enkeltes mulighet til å påvirke overvannsproblematikken.

4. Avslutningsvis

Finans Norge støtter forslagene i høringen og ser positivt på at overvannshåndtering prioriteres. Et tydelig regelverk, målrettet bruk av overvannsgebyr og styrket planarbeid i kommunene er avgjørende for å redusere skadeomfang og fremme bærekraftige løsninger.

Vi oppfordrer departementet til å sikre klare rammer og videreutvikle verktøy som Kunnskapsbanken for å styrke det forebyggende arbeidet. Etter vårt syn vil utvikling av et nytt kart- og modellverktøy være en lite hensiktsmessig ressursbruk, fordi Kunnskapsbanken allerede dekker behovet. Det er positivt at data i Kunnskapsbanken nå er tilgjengeliggjort, og at kommuner kan søke DSB om tilgang.

Analyse av risiko og sårbarhet er viktig for å avdekke hvor forebygging og klimatilpasningstiltak er nødvendig, og hvor den samfunnsøkonomiske nytten er størst. Finans Norge oppfordrer departementet til å stille tydelige krav til kommunenes bruk av Kunnskapsbanken som del av en effektiv og samfunnsøkonomisk håndtering av overvann.

Med vennlig hilsen

Finans Norge

Line Hansen

Fagdirektør skadeforsikring

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og inneholder derfor ingen signatur(er).